

Tervislikud töökohad

Ennetame riske üheskoos



www.healthy-workplaces.eu

Kampaania juhend

Juhtkonna roll ja töötajate osalus tööohutuse ning tervishoiu edendamisel

Sisukord

Sissejuhatus	4
Probleemi ulatus	5
Miks EL seda kampaaniat korraldab?	7
Ennetame riske üheskoos	9
Mida tähendab ennetus praktikas?	10
Juhtimise roll	12
Mida tähendab juhtimine praktikas?	13
Miks on töötajate osalemine tähtis?	15
Töötajate osalemise julgustamine	15
Mida tähendab töötajate osalemine praktikas?	17
Tervislike töökohtade kampaaniast	19
Kuidas kampaania toimib?	19
Kes võib kampaanias osaleda?	19
Kuidas osaleda?	20
Meie praegune partnerite võrgustik	21
Meie varasemad kampaaniad ja nende õnnestumine	22
Lisateave	24
Kontaktandmed	26

Sissejuhatus

Tööohutus ja tervishoid on hea äritegevusele, töötajatele ja ühiskonnale tervikuna. Neid asjaolusid on lihtne märkamata jätta, kui tähtjad või eesmärgiks seatud tootmismahud terendavad silmapiiril. Just sellistel puhkudel on eriti oluline teadvustada töökeskkonna riske, selle asemel et suhtuda tööohutusse ja -tervishoidu kui bürokratlikku koormasse.

Käesolev brošüür on Euroopa Tööohutuse ja Tervishoiu Agentuuri (EU-OSHA) **tervislike töökohtade kampaania 2012–2013 „Ennetame riske üheskoos”** peamine juhend. Kampaania eesmärk on aidata Teil, Teie ettevõtetel, töötajatel, töötajate esindajatel ja kogu tarneahelal hinnata ning vähendada riske töökohal. Kuigi peamiselt vastutavad ohutuse ja tervishoiu eest juhtkond ning juhtivad organisatsioonid, saavutatakse kõige tõhusamad tulemused alati sidusrühmadevahelises koostöös.

Igal aastal kaotab Eurostati andmetel ELis töökohal toimunud õnnetuste tõttu elu üle 5500 inimese¹. Lisaks sellele sureb Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni hinnangul 159 000 inimest² kutsehaiguste tagajärjel. Riske prognoosides ning mõistlikke ohutusmeetmeid rakendades ja rangelt järgides oleks nii mõnegi nendest eludest saanud päästa. Vanasõna „**Parem karta kui kahetseda**” kehtib üha enam ohutu ja tervisliku töökoha edendamise kohta. Sellepärast keskendub seekordne tervislike töökohtade kampaania eelkõige riskiennetusele.

2012.–2013. aasta tervislike töökohtade detsentraliseeritud kampaaniaga soovitakse ergutada riigiasutuste, ettevõtete, organisatsioonide, juhtide, töötajate, nende esindajate ning muude sidusrühmade koostööd tervishoiu ja tööohutuse paremaks muutmisel.

Kampaanias keskendutakse järgmisele:

- riskiennetus;
- riskiohjamine;
- tippjuhtide julgustamine riski vähendamiseks aktiivselt tegelema;
- töötajate, nende esindajate ja muude sidusrühmade julgustamine riski vähendamisel juhtidega koostööd tegema.

Parem karta kui kahetseda.



Kampaania keskmes on valik erinevaid teabematerjale, mis aitavad kaasa kampaania eesmärkide saavutamisele. Need on aruanded, praktilised juhendid, reklaamlehed, plakatid ja DVD-d. Lisaks ühendame jõud oma partnerite ning riikide koordinatsioonikeskustega, et reklaamida Euroopa tööohutuse ja töötervishoiu nädalat, ning aitame korraldada koolitusseminare, konverentse ja näitusi. EU-OSHA on loonud ka interaktiivse veebisaidi, mis pakub rohkelt üksikasjalikku praktilist abi ja juhiseid.

Käesolev kampaaniadokument sisaldab palju statistilisi andmeid, mis viitavad lahendamist vajavatele probleemidele. Siiski tuleks meeles pidada, et statistika taga peitub kahjuks sageli inimtragöödia.

Probleemi ulatus

Iga 3,5 minuti järel sureb Euroopa Liidus mõni inimene tööga seotud õnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel. 2007. aastal ehk viimasel aastal, mille kohta on ELi 27 liikmesriigi võrreldav statistika kättesaadav, sai tööõnnetustes kas ühel või enamal korral kannatada 6,9 miljonit inimest³. Lisaks kannatavad kogu Euroopas miljonid töötajad tööga seotud terviseprobleemide tõttu.

Õnnetuste eest maksavad kallist hinda nii töötajad, nende perekonnad, tööandjad kui ka ühiskond tervikuna. 2007. aasta tööjõu-uuringu⁴ andmetel võeti 73% tööõnnetuste järel haiguspuhkust vähemalt üheks päevaks ja 22% järel vähemalt üheks kuuks. Nii kõrgel haigestumismääral ja tööga seotud terviseprobleemidel on otsene mõju majanduskasvule ning tööhõivele kogu Euroopas. Vähemalt 450 miljonit tööpäeva läheb igal aastal kaotsi⁵. Hinnanguid on erinevaid, kuid sellised õnnetused ja terviseprobleemid lähevad ELi majandusele maksma vähemalt 490 miljardit eurot aastas⁶.

Uuringust selgub, et suurt osa õnnetustest ja terviseprobleemidest töökohal saab ennetada. Õnneks on edasimineku selles valdkonnas olnud kiire. Ajavahemikul 1999–2007 tõhustas EL tööohutust oluliselt, nii et surmaga lõppevate õnnetusjuhtumite arv vähenes ELi 15 liikmesriigis 5275-lt 3782-le⁷. Surmaga mitte lõppenud õnnetusjuhtumite arv vähenes rohkem kui 900 000 võrra,⁸ nii et selles valdkonnas paranes tööohutus veelgi kiiremini.

Vaatamata sellele sagenevad tööga seotud haigused, millel on tihti pikk peiteaeg.

1, 3, 4, 7 *Health and safety at work in Europe (1999–2007) – A statistical portrait* (Töötervishoid ja tööohutus Euroopas (1997–2007). Statistiline ülevaade), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg, 2010, 97 lk.

2 Rahvusvaheline Tööorganisatsioon 2005: hinnanguiline arv ELi 27 liikmesriigi puhul (<http://www.ilo.org/public/english/region/eurpro/moscow/areas/safety/docs/worldcongressreporteng.pdf>).

5 Liites õnnetuste tõttu kaotatud 83 miljonit tööpäeva 367 miljonile terviseprobleemide tõttu kaotatud päevale, *Health and safety at work in Europe (1999–2007) – A statistical portrait* (Töötervishoid ja tööohutus Euroopas (1997–2007). Statistiline ülevaade), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg, 2010, 97 lk.

6 Eeldades, et halbade töötingimuste tõttu on kahju SKP-le 4% (<http://osha.europa.eu/en/press/articles/Present-new-and-emerging-risks-IOHA>).

8 Eurostat Accidents at Work (ESAW) – until 2007 (Tööõnnetused (Euroopa tööõnnetuste statistika, ESAW) aastani 2007), http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=hsnw_aw_nnasx&lang=en.

JUHTUMIUURING

Olümpiamängud, Ühendkuningriik

Juhtimine tööohutuse ja -tervishoiu valdkonnas

Olympic Delivery Authority (ODA) on 2012. aasta Londoni olümpia- ja paraolümpiamängude olümpiapargi ja sellega seotud ürituste toimumispaikade rajamise eest vastutav organisatsioon. Olümpiapark ehitati üle 200 hektari suurusel väga saastunud maa-alale Londoni idaosas. Ligikaudu 40 000 inimest ehitasid seda parki, kusjuures eriti kiirel tööajal oli korraga platsil üle 13 000 inimese. See oli tohutult suur projekt, mis halva juhtimise korral oleks võinud lõppeda lubamatu arvu surmajuhtumite ja tõsiste vigastustega.

Rohkem kui 70 miljonit töötundi sisaldava aja jaoksul ei teatatud 25 miljoni tunnise, nelja kahe miljoni tunnise ja ühe kolme miljoni tunnise perioodi jaoksul ühestki õnnetusest.

ODA põhjendab oma kadestamisväärset tulemust väga tugeva juhtimisega, mis keskendus kõikide õnnetuste välistamisele. Asutuse sõnul lubasid nad töötajatele, et:

- ohjavad riske töötajate tervise ja ohutuse tagamiseks;
- kindlustavad ohutud töökohad ja töösüsteimid;
- pakuvad teavet, juhendamist, koolitust ja järelevalvet ning
- kaasavad personali, partnerid ja tarnijad sellesse tegevusse.

Teabe liikumine juhtimisahelas oli selgelt ära määratud. Lisaks sellele teatasid tegevjuht ja projektijuht ühiselt, et nad „annavad tervishoiu, ohutuse ja keskkonnamõju kohta ODA juhatusel regulaarselt aru ning teatavad vahejuhtumitest”.

Enamgi veel, ODA juhatusel tööohutuse, -tervishoiu ja -keskkonna komisjon kontrollis regulaarselt ehituskava täitmist ja juhtimist ning oli nõus töömeetodeid vastavalt vajadusele läbi vaatama ja muutma. Muudatustest teavitati kõiki töötajaid ja tarnijaid, et parandada kõikide mängude korraldamisega seotud inimeste ohutust ja hoida nende tervist.

Programmi ohutuse tase paranes järk-järgult elluviidud algatuste ja töötajate kaasamise tulemusel.

Miks EL seda kampaaniat korraldab?

Ohutuse ja tervishoiu edendamine on alati olnud Euroopa lõimimise üks tähtsamaid põhimõtteid erinevatel eetilistel, sotsiaalsetel ja majanduslikel põhjustel. Esiteks on eetilisest aspektist täiesti selge, et ohutuse ja tervishoiu edendamine peaks olema mis tahes juht- või haldusorgani prioriteet. Teiseks on Euroopa ühtse turu alustalad ühtlustatud standardid, sealhulgas toote- ja protsessiohutuse standardid. Need ühtlustatud standardid aitavad tagada ELi-sisese äritegevuse sujuva toimimise. Kolmandaks ei tõhusta ohutuse ja tervishoiu edendamine mitte ainult töötajate kaitset, vaid ka äritegevust.

Praegune ühenduse strateegia lähtubki ennetamise aluspõhimõtetest, mida on üksikasjalikult kirjeldatud nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiivis 89/391/EMÜ ehk raamdirektiivis. Selle direktiivi artiklis 6 sätestatakse, et tööandja vastutab ohutuse ja tervise kaitseks meetmete võtmise eest vastavalt nendele üldistele ennetuspõhimõtetele. Kahtlemata nõuab see juhtkonnalt tõhusat juhtimist. Direktiivis rõhutatakse ka töötajate osaluse tähtsust nende meetmete võtmisel – seda tunnustati hiljuti põhiõigusena Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 27.

On ilmne, et tegemist ei ole ainult praktilise vajadusega ühenduse meetmete järele, vaid ka mõjuva õigusnõudega.

„Õige juhtimise korral saavutad ohutuse vallas suurepärase tulemuse.” LAWRENCE WATERMAN,

OLYMPIC DELIVERY AUTHORITY OHUTUSJUHT





Tööohutuse ja -tervishoiu hea tava eelised

Töötervishoiule ja -ohutusele tähelepanu pööramine loob võimalused nii äritegevuse tõhustamiseks kui ka töötajate kaitseks. Neid võimalusi on analüüsitud hiljutises uute ja tekkivate riskide Euroopa ettevõtete uuringus (Esener)⁹.

Eelised on järgmised:

- vähenenud kulud ja riskid: töölt puudumise ja tööjõu voolavuse määrad on madalamad, õnnetusi on vähem, kohtumenetluste algatamise oht on väiksem;
- parem asend tarnijate ja partnerite seas;
- tänu ettevõtte ühiskondlikule vastutusele parem maine investorite, klientide ja kogukonna silmis;
- suurenenud tootlikkus: töötajad on tervemad, õnnelikumad ja motiveeritumad.

⁹ EU-OSHA – Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur, *Worker representation and consultation on health and safety – Analysis of the findings of the European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks*, 2012.

Ennetame riske üheskoos

Ennetus on Euroopa riskiohjamise alus. Praktikas tähendab see tööprotsessi analüüsi, et teha kindlaks lühi- ja pikaajalised riskid, ning seejärel meetmete võtmist, et neid riske kõrvaldada või vähendada. Teisisõnu tähendab ennetamine tööga seotud riskide ohjamist, mille lõppeesmärk on vähendada tööõnnetuste ja kutsehaiguste esinemissagedust ning need kaotada.

Lõplik vastutus riskiohjamise eest lasub tööandjatel ja juhtkonnal, kuid ilma töötajate aktiivse osaluseta ei kanna nende pingutused vilja. Seetõttu rõhutatakse kampaanias töötajate aktiivset osalust juhtkonna ja omanike riskiennetustöös.

Nende kesksete teemade edendamiseks on 2012.–2013. aasta tervislike töökohtade kampaanial järgmised strateegilised eesmärgid:

- tutvustada põhisõnumit, et töötajad ja juhtkond peavad riskide ennetamisel tegema koostööd praktilistel, juriidilistel, majanduslikel ja eetilistel põhjustel;
- anda tööandjatele selged ja lihtsad juhised spetsiifiliste tööga seotud riskide ohjamiseks koostöös töötajate ja nende esindajatega;
- pakkuda praktilisi juhiseid, teavet ja vahendeid riskiennetuskultuuri edendamiseks, eelkõige väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes;
- kaasata tööohutuse ja -tervishoiu juhtimine organisatsioonide ühiskondliku vastutuse meetmetesse;
- panna alus jätkusuutlikumale riskiennetuskultuurile Euroopas.

„Sõltumata organisatsiooni suurusest on tippjuhtide ja töötajate aktiivne osalus tervishoiu ja ohutuse edukas juhtimises määrava tähtsusega. Seetõttu kutsun ma kõigi sektorite suuri ja väikseid, nii riigi- kui ka eraettevõtteid kampaanias osalema.”

CHRISTA SEDLATSCHKE, EU-OSHA DIREKTOR





Mida tähendab ennetus praktikas?

Ennetuse üldpõhimõtted on sätestatud raamdirektiivi 89/391/EMÜ artiklis 6 (vt allpool). On ülimalt oluline, et tööandjad, töötajad ja nende esindajad mõistaksid neid põhimõtteid, et riske tulemuslikult kontrollida või – veelgi parem – kõrvaldada.

Riskiennetuse aluspõhimõtted on järgmised:

- vältida riske;
- hinnata vältimatuid riske;
- võidelda riskidega juba tekkekohas;
- kohandada töö inimesega, eelkõige töökoha kujundamisel ning töövahendite ja töömeetodite valikul (vähendades monotoonseid töövõtteid nii palju kui võimalik);
- kohaneda tehnika arenguga;
- asendada ohtlik ohutu või vähem ohtlikuga;
- töötada välja ühtne ja üldine ennetuspoliitika, mis hõlmab tehnoloogiat, töökorraldust, töötingimusi, sotsiaalseid suhteid ja töökeskkonnaga seotud tegurite mõju;
- pidada kollektiivseid kaitsemeetmeid individuaalsetest kaitsemeetmetest tähtsamaks;
- anda töötajatele asjakohaseid juhiseid.

Ennetus tähendab riskiohjamist.
Riske ohjavad inimesed koos
töötades.



JUHTUMIUURING

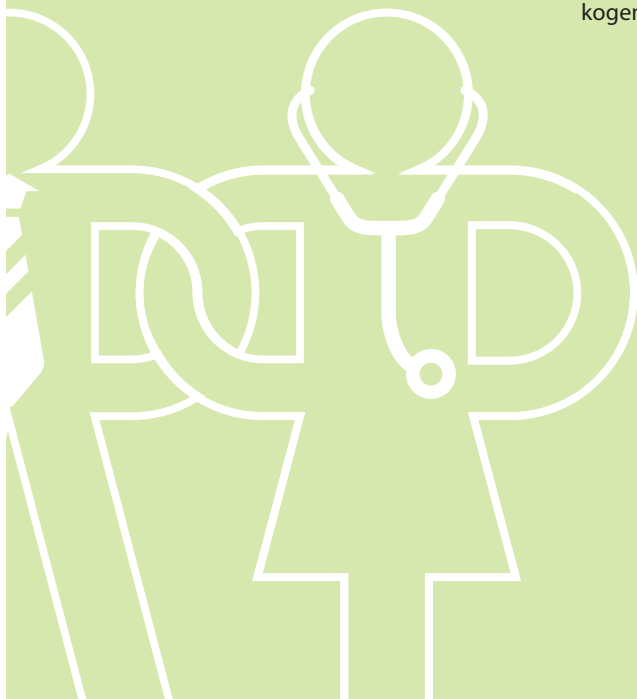
BASF – ohutus ennekoike

Riski täielikult vältida ei ole paljudes sektorites lihtsalt võimalik – kujukaks näiteks on keemiatööstus. Maailma suurimate keemiaettevõtete hulka kuuluva BASFi töötajad puutuvad igapäevaselt kokku paljude riskidega. Selle asemel et iga riskiga eraldi tegeleda, otsustas firma rakendada terviklikku lähenemisviisi ja kujundas kogu ettevõtte töökultuuri ohutust väärtustavaks.

Käivitati kampaania, et vähendada aastatel 2002–2020 vigastuste ja kutsehaiguste tõttu kaotatud aega 80% võrra. 2008. aastaks oli kampaania hakanud vilja kandma: vigastuste tõttu kaotatud aeg oli vähenenud 46% ja kutsehaiguste tõttu kaotatud aeg 23%.

Ettevõtte leiab, et need tulemused saavutati seetõttu, et rakendati allpool kirjeldatud strateegiaid.

- Juhtkond tähtsustab ohutust: ta on eeskujuks, seab ohutuse prioriteediks ja annab selget teavet kõikides sellega seotud küsimustes.
- Töötajad on kaasatud ohutuse kõikidesse aspektidesse ning nad aitavad ohutuskultuuri juurutamisele aktiivselt kaasa oma teadmiste ja kogemustega.
- Ettevõtte peab tähtsaks individuaalset vastutust. Igalt töötajalt ja juhilt oodatakse kõikide kohaldatavate eeskirjade ning normide järgimist, riskiteadlikku tegutsemist, ohuteguritele reageerimist ning enda ja teiste vigadest õppimist.
- Juhtkonda ja töötajaid julgustatakse organisatsioonis valitsevas usaldusõhkkonnas rääkima ohutusest avatult. Samal ajal edendatakse õppimist, hinnates teadmisi ja kogemusi.





Juhtimise roll

Tervishoid ja ohutus peaksid olema ettevõtte igapäevase juhtimisprotsessi osa. Kui töötervishoiu ja -ohutuse valdkonda ei juhita, siis ei juhita ka ettevõtet. Kogu juhtimisahelas, organisatsiooni tipust kuni alumiste tasanditeni, peab tervishoiu ja ohutuse juhtimine moodustama töökultuuri lahutamatu osa, see ei ole vaid asjatundjate ülesanne.

Töötajate ja nende esindajatega tööohutuse- ja -tervishoiuküsimustes konsulteerimine peab olema tõhusa juhtimise aluspõhimõte. Sealjuures ei tohi juhid piirduda töötajatega konsulteerimisega: töötajad tuleb aktiivselt kaasata ja neid peab julgustama otsuste tegemisel. Konsulteerimine ei ole pelgalt õigusnõue – sel võib olla ka majanduslik väärtus. Töötajad tõenäoliselt teavad peamisi riske, millega nad päevast päeva kokku puutuvad, ning oskavad sageli leida lihtsaid ja kulutõhusaid lahendusi.

Ohutus ja tervishoid peaksid olema ettevõtte igapäevase juhtimisprotsessi osa. Seda tuleks näha dünaamilise süsteemina, mis kohaneb ja areneb aja jooksul, mitte jäiga bürokraatliku meetmena, mis takistab muutusi.

On oluline, et juhid oleksid eeskujuks, näiteks järgides tööohutus- ja töötervishoiueeskirju, selle asemel et lihtsalt kohustada töötajaid neid järgima.

Tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas on leidnud tõestust, et kui juhid on head, siis on töölt puudumise määr madalam, kuna juhtimiskäitumist seostatakse haiguspuhkuse ja töötajate heaoluga¹⁰. On selgunud, et haigestunud personali arv sõltub juhist. Kui juht viiakse üle teise üksusesse, jääb tema alluvuses töötava personali keskmine haiguspuhkuste arv samaks isegi siis, kui personal on vahetunud.

Mida tähendab juhtimine praktikas?

- Juhatus ja direktorite/omaniku nähtav aktiivne pühendumine;
- tõhusate nn allapoole suunatud kommunikatsioonisüsteemide ja juhtimisstruktuuride loomine või väikeettevõtete puhul horisontaalse teabevahetuse kehtestamine;
- töötajate ja nende esindajate kaasamine ohutute ja tervislike töötingimuste edendamisse, näiteks nende vastutuse suurendamise, tõhusale nn ülespoole suunatud teabevahetusele kaasaaitamise ja kvaliteetsete koolituste võimaldamise kaudu;
- riskihindamisel põhinev tööohutuse ja -tervishoiu juhtimine;
- tööohutuse ja -tervishoiu juhtimise hea tava integreerimine ettevõtte kõikidesse osadesse;

- tööohutusel ja -tervishoiul on organisatsiooni ühiskondliku vastutuse strateegiates (nagu ka organisatsiooni põhiväärtustes) keskne koht;
- nende ideede edendamine kogu tarneahela ulatuses;
- töötervishoiu ja -ohutuse tulemuslikkuse seire, aruandlus ja läbivaatamine.

Praktilised näited tööohutuse ja töötervishoiu juhtimise kohta:

- juhtimine, olles ise eeskujuks (pidades ohutus- ja tervishoiueeskirjade puhul silmas nii mõtet kui ka sisu);
- isikliku vastutuse võtmine ja hoolivuse näitamine;
- töökohtade külastamine, et kaasata personali ohutuse- ja terviseküsimumuste lahendamisse (lisaks probleemidele osutamisele võivad töötajad ka lahendusi pakkuda);
- raha ja aja võimaldamine: raha eraldamine eelarvest ning aja leidmine koolituste, töövahendite või tööohutuse ja -tervishoiu asjatundjate jaoks.

„Me rõhutame kõigi töötajate seas ja kõikidel juhtkonna tasanditel isiklikku vastutust ohutuse eest.“

SHLOMO COHEN, INTEL AMSTERDAMI

OBJEKTIJUHT



JUHTUMIUURING

Riski vähendamine väikeses Austria ettevõttes

Marchl on väike Austria pereettevõte, mis valmistab terasetooteid: auto varikatused, trepid, aiad ja talveaiad.

Tööohutus on ettevõtte juhatuse jaoks oluline. Ohutuse ja tervishoiu juhtimissüsteemi rakendamisest hoolimata said töötajad väiksemaid vigastusi, nagu löikehaavad, põletused ja muljumisvigastused – sellesse ei suhtunud tõsiselt. Juhtkond otsustas töötajatega koostööd teha, et riske veelgi vähendada.

Nn riskialade töötajatel paluti riske hinnata ja esitada parandusettepanekuid. Pärast nende rakendamist paluti töötajatel parandusi hinnata. Kahe kuu pärast suunati töötajate rühmad järgmisele riskialale ja paluti samasugune kontroll läbi viia. Nii vaadati parandused üle värske pilguga ning iga töötaja õppis tundma erinevates tööpiirkondades tekkivaid riske ja sai ülevaate, kuidas ohutust kõige paremini tagada.

Selle projekti abil õnnestus vähendada väikseid õnnetusi ja n-ö nappe pääsemisi ning haiguspuhkusi, parandada töötajate motivatsiooni ja tööviljakust ning suurendada teadlikkust ohutus- ja tervishoiuprobleemidest.



Miks on töötajate osalemine tähtis?

Töoga seotud riskide ohjamise eest vastutavad ilmselgelt tööandjad, kuid ilma töötajate aktiivse osaluseta ei kanna nende pingutused vilja. Praeguseks leidub laialdaselt tõendeid selle kohta, et aktiivse osaluse tulemusel paranevad tööohutus ja töötervishoid olulisel määral.

Näiteks uute ja tekkivate riskide Euroopa ettevõtete uuringust (Esener) selgub, et kui töötajate osalus on ühendatud juhtkonna pühendumisega, on tööohutus ja -tervishoid tunduvalt tõhusamad. Ettevõtetes, kus töötajate suurele osalusele lisandub juhtkonna pühendumine, on näiteks kümme korda suurema tõenäosusega olemas dokumenteeritud tööohutuse- ja -tervishoiupõhimõtted¹¹. Täiendav eelis on veel see, et neid meetmeid peetakse tõhusamaks.

Ühendkuningriigi kaubandus- ja tööstusministeeriumi 2007. aasta dokumendist¹² nähtub, et töötajate ohutusesindajad ennetavad igal aastal kogu riigis hinnanguliselt 8000–13 000 tööõnnetust. Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC)¹³ hiljutises uuringus leiti, et ametiühinguesinduse kaudu saavutatakse eeskirjade parem järgimine, madalamad õnnetusmäärad ja tööga seotud terviseprobleemide vähenemine. Nendel ja muudel põhjustel on töötajate osalus tervise- ja ohutusosalases otsustamises Euroopa õiguse osa.



© EU-OSHA/Jim Holmes

Töötajate osalemise julgustamine

Tööandja kohus on töötajate ja nende esindajatega tervishoiu- ja ohutusküsimustes nõu pidada, kuid tõhusam on lubada neil igapäevaste tööohutuse ja -tervishoiu küsimuste lahendamisest aktiivselt osa võtta. Juhid peavad looma usaldusliku õhkkonna, milles töötajad tunnevad end piisavalt kindlalt, et küsimusi tõstatada ja ohutamate protsesside ning töökohtade arengule kaasa aidata. Selles ei tohiks näha järjekordset bürokraatlikku protsessi või soovimatut koormat, vaid head võimalust parandada mitte ainult ohutust, vaid ka tootlikkust. Uuring näitab, et töötajate teadmised kujutavad endast juhtide jaoks tohutut ressursi, mis aitab neil ohutuid, tõhusaid ja jätkusuutlikke töökohti välja arendada¹⁴.

¹¹ EU-OSHA – Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur, *Worker representation and consultation on health and safety – Analysis of the findings of the European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks*, 2012.

¹² *The health and safety of Great Britain: be part of the solution*, Health and Safety Executive, juuni 2009.

¹³ Menéndez, M., Benach, J., Vogel, L. (2009), *The impact of safety representatives on occupational health: A European perspective*. Brüssel, ETUI.

¹⁴ Pot, F. D., Koningsveld, E. A. P., *Quality of working life and organizational performance – two sides of the same coin?* Scandinavian Journal of Work, Environment and Health, 2009, 35. kd, nr 6, lk 421–428.



Töötajate osalemise eelised:

- väiksem õnnetuste arv;
- kulutõhusad lahendused;
- rahulolevam ja tööviljakam töötajaskond;
- töölt puudumiste arvu vähenemine;
- suurem teadlikkus tööga seotud riskidest;
- tööga seotud riskide tõhusam kontrollimine.

Mida tähendab töötajate osalemine praktikas?

Sisuliselt tähendab see, et töötajad ja juhid on probleemide väljaselgitamisel ja lahenduste leidmisel aktiivsed. Praktikas tähendab see järgmist:

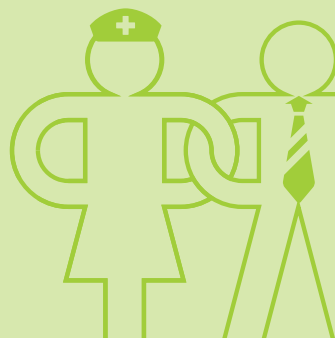
- tõhus ja avatud dialoog, mis sisaldab üksteise murede ärakuulamist;
- probleemide lahendamine ja otsuste tegemine üheskoos;
- osalemine tööohutus- ja -tervishoiupõhimõtete ning -tavade väljatöötamises;
- töötajate osalemine ohutute ja tervislike töötingimuste edendamises ning saavutamises;
- töötajate täielik koostöö tööandjatega töökoha ohutuse, tervislikkuse ja heaolu parandamisel;
- vastava korra kehtestamine, et seda saaks praktikas ellu viia.

JUHTUMIUURING

Töötajate ja juhtide ühine algatus

Suures 2000 töötajaga kondiitritoodete ettevõttes (Nestlé, York, Ühendkuningriik) olid suureks probleemiks libisemise ja komistamise tagajärjel tekkinud vigastused. Et vähendada vigastuste arvu, käivitas ettevõtte ühise algatuse, kuhu kaasati töötajate esindajad. Algatus hõlmas libisemise ja komistamise tagajärjel tekkinud vigastuste aruandlust ning vigastuste põhjuste analüüsi. Kui põhjused olid kindlaks tehtud, teavitati tulemustest kõrgema ja keskastme juhte ning töötajate esindajaid. Seejärel teavitati töötajaid tõhusa teabekampaania abil, mis hõlmas teabematerjali, nagu plakatid, teabelehed jms.

Kolme aasta pärast oli tänu kampaaniale libisemise ja komistamisega seotud õnnetuste arv 60% vähenenud. 18 kuud hiljem käivitati katse korras sarnane kampaania, et vähendada käsitsitööl tekkivate vigastuste arvu. Kampaania tulemusel vähenes selliste vigastuste arv kahe aastaga 40%.





Olulised kuupäevad

- Kampaania algus: 18. aprill 2012
- Euroopa tööohutuse ja tervishoiu nädalad oktoobris 2012 ja 2013
- Hea tava auhinnatseremoonia: aprill 2013
- Tervislike töökohtade kampaania tippkohtumine: november 2013

Tervislike töökohtade kampaaniast

Kuidas kampaania toimib?

Aitame luua ohutumaid ja tervislikumaid töökohti kõigi hüvanguks, kuid me ei saa seda teha üksi. Seetõttu tugineb 2012.–2013. aasta tervislike töökohtade kampaania „Ennetame riske üheskoos” mitmele partnerile ja sidusrühmale: valitsused ja riigiasutused, tööandjad, töötajad, suured ja väikesed ettevõtted. Et tõesti parandada ohutust ja tervishoidu, peaksid kõik need sidusrühmad osalema kampaanias ja levitama selle põhisõnumit.

Saame anda nõu, pakkuda teabe- ja õppematerjale, mida vajate selles üleeuroopalises kampaanias osalemiseks (vt allpool pt „Kuidas osaleda?”). Võite kohandada need materjalid enda tingimustele vastavaks ning kutsuda kampaania mõju suurendamiseks osalema ka asjaomased organisatsioonid.



Kes võib kampaanias osaleda?

Kampaanias võivad osaleda kõik kohaliku, riigi ja Euroopa tasandi organisatsioonid ning üksikisikud, sealhulgas:

- avaliku ja erasektori tööandjad, kaasa arvatud väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted;
- kõrgema ja keskastme juhid ning reatöötajad;
- ametiühingute ja ohutusvaldkonna esindajad;
- tööandjate organisatsioonid;
- kutseliidud;
- ohutus- ja tervishoiuasutused;
- tööohutuse ja töötervishoiu valdkonna asjatundjad ning töötajad;
- koolitajad ja haridusasutused;
- piirkondlikud ja kohalikud tööohutuse ning töötervishoiu valdkonna riskiennetus- ja riskikindlustusteenistused.



Kuidas osaleda?

2012.–2013. aasta tervislike töökohtade kampaanias saab osaleda järgmisel viisil.

- Levitada ja avaldada kampaaniateavet ning -materjale (teabelehed, aruanded, juhendid, kontrollnimekirjad, PowerPointi esitlused, joonisfilmid tegelase Napoga jne). Nii aitate suurendada teadlikkust tööohutusest ja -tervishoiust nii oma organisatsioonis kui ka koostööpartnerite juures. Rohkem teavet leiate meie veebisaidilt kampaania ressursside jaotisest (www.healthy-workplaces.eu).
- Korraldada ise üritusi, sealhulgas koolitusi teadlikkusest tööohutuse ja -tervishoiu suhtes, konverentse ja õpikodasid, plakati-, filmi- ja fotokonkursside või viktoriine, reklaamikampaaniaid ja pressikonverentse, ning jagada kasulikke soovitusi.
- Kasutada kampaania veebisaidil kättesaadavaid võrgupõhiseid vahendeid. Need pakuvad võimalust jagada teadmisi ja parimaid tavasid EU-OSHA ning meie partnerite vahel.
- Võtta osa tervislike töökohtade kampaania hea tava auhinnakonkursist, millega tunnustatakse eri suurusega organisatsioone, kes edendavad ohutust ja tervishoidu uuenduslikul viisil.
- Osaleda Euroopa tööohutuse ja tervishoiu nädalal, mis toimub igal aastal oktoobris (43. kalendrinädal). See nädal on kogu Euroopas toimuvate ürituste kõrgpunkt, hõlmates konverentse ja näitusi, koolituskursusi ja muid üritusi, kus osalevad nii suured kui ka väikesed organisatsioonid ja ettevõtted. Olulist rolli mängivad ka kohalikud ja piirkondlikud algatused, mida korraldavad ametiühingud, ettevõtted, vabaühendused ja valitsusasutused.

Tervislike töökohtade kampaania toetamise eest võite saada ametliku tunnustuse, saades

- ametlikuks ELi kampaaniapartneriks – kui olete üleeuroopaline või rahvusvaheline organisatsioon või ettevõtte;
- riigi kampaaniapartneriks – kui olete üksikisik või riigi tasandil tegutsev organisatsioon. Konsulteerige oma riigi teabekeskusega, et saada teada, kas Teie riigis pakutakse seda või mõnda teist alternatiivset tunnustust.

Ametliku kampaaniapartneri staatusega kaasnevad teatud kohustused, kuid ka palju eeliseid. Lisateavet partnerluspakkumise kohta leiate kampaania veebisaidil vastavas jaotises.

Meie praegune partnerite võrgustik

Kampaania edu aluseks on tihe koostöö kesksete sidusrühmadega. EU-OSHAs võime arvestada mitme erineva partnerivõrgustiku toega, sealhulgas nendega, kes on loetletud allpool.

- **Riigi koordineerimisüksused (FOP):** riigi tasandil koordineerivad tervislike töökohtade kampaaniat agentuuri võrgustikku kuuluvad koordineerimisüksused. Koordineerimisüksuste kontaktandmed lisateabe saamiseks või nendega ühenduse võtmiseks on selle juhendi lõpus.
- **Ametlikud ELi kampaaniapartnerid:** üleeuroopalised või rahvusvahelised organisatsioonid, kes toetavad aktiivselt tervislike töökohtade kampaaniat. Lisateabe



saamiseks varasemate või praeguste kampaaniapartnerite kohta või ise ELi kampaaniapartneriks kandideerimiseks külastage palun kampaania veebisaiti.

- **Euroopa ettevõtlusvõrgustik:** see Euroopa Komisjoni juhitud võrgustik abistab ja juhendab väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid üle kogu Euroopa paljudes küsimustes. Tervislike töökohtade kampaania on EU-OSHA ja Euroopa ettevõtlusvõrgustiku tähtis koostöövaldkond.

„Mõistlike parandusmeetmete kindlakstegemiseks tuleb riske hinnata koostöös töötajatega, kes vastava seadmega töötavad.“

ROLAND JUNG, PIRELLI BREUBERGI

TOOTMISJUHT



Meie varasemad kampaaniad ja nende õnnestumine

Tervislike töökohtade kampaaniad, mis toimuvad iga kahe aasta järel, on praegu suurimad omataolised Euroopas ja võitmas veelgi populaarsust. Näiteks 2010.–2011. aasta ohutu hoolduse kampaania saavutas osaluse rekordtaseme kõigis ELi liikmesriikides ja kaugemalgi ning hoolduse ja selle tähtsuse teemal korraldati sadu üritusi.

EU-OSHA toetas kampaaniateggevust riikide tasandil, tehes koordineerimiskeskustele ja ametlikele kampaaniapartneritele kättesaadavaks laia valiku tasuta kampaaniamaterjale ja teenuseid, et aidata neil kampaaniat reklaamida. Ainuüksi esimesel aastal jagati kolm miljonit teabelehte ning miljon kampaaniajuhendit ja reklaamlehte 24 keeles.

Edendasime ohutut hooldust töötajatele, tööandjatele ja muudele sidusrühmadele korraldatud konverentside, seminaride ja koolituskursuste abil. Eriti oluline oli iga-aastane Euroopa tööohutuse ja tervishoiu nädal,

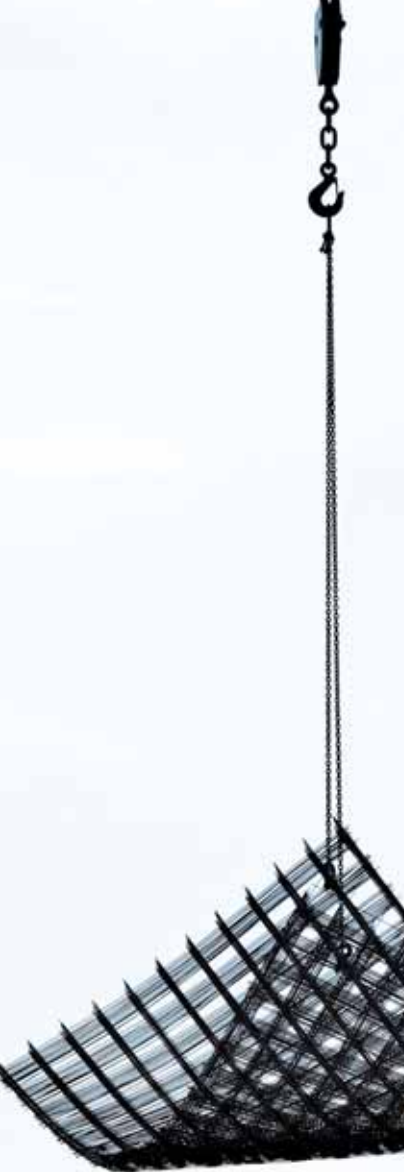
mille ajal toimus Euroopas ja kaugemalgi sadu teadlikkust suurendavaid üritusi.

Üle 50 kampaaniapartneri ühendas oma jõud, osaledes ohutu hoolduse kampaanias. Nad korraldasid mitmesuguseid üritusi, sealhulgas alljärgnevaid.

- Euroopa Riiklike Hooldusühingute Liit (EFNMS) jagas kampaaniatrükiseid ja reklaamitooteid ning koostas ohutu hoolduse aruande. See organisatsioon töötas välja ka prantsuskeelse e-võrgustiku ja veebisaidid, mis olid pühendatud ohutu hoolduse eri aspektidele.
- Toyota Materials Handling korraldas konverentsid, kus osalesid hoolduse ja koolituse eest vastutavad kõrgema astme juhid, esitles kampaaniat pressikonverentsidel ning levitas kampaaniamaterjale oma partnerite ja lepinguliste töövõtjate võrgustikus. Ettevõtte tegi kampaania jaoks ka eraldi jaotise oma veebisaidil ja intranetis.
- Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon (ETUC) propageeris ohutut hooldust oma 12. kongressil.
- Euroopa Ehitustööstuse Ühendus (FIEC) võõrustas lepinguliste töövõtjate, töötajate ja teiste ehitustööstuse sidusrühmadega ohutuse ja tervishoiu edendamiseks peetud kohtumisi.

Tervislike töökohtade kampaania on Euroopa suurim tööohutuse ja tervishoiu kampaania.





OiRA on parima tava jagamine kogu ELis

Veebipõhise interaktiivse riskihindamise (OiRA) projekt on rahvusvahelisel koostööl põhinev algatus, et töötada välja kergesti kasutatavaid ja tasuta veebirakendusi. OiRA kui tasuta vahend on loodud selleks, et aidata väikestel organisatsioonidel korraldada tõhusat riskihindamist. See juhatab kasutajad samm-sammult läbi hindamisprotsessi ning aitab neil oma arengut ellu viia ja jälgida. Projekti põhieesmärgid on järgmised:

- tagada töötajate tervishoid ja ohutus, ühtlustades riskihindamist ja jagades teavet parima tava kohta;
- pakkuda ettevõtetele sektoripõhist riskihindamise vahendit, mis on ajakohastatud, lihtsalt kasutatav ning heaks kiidetud sotsiaalpartnerite ja riigiasutuste poolt;
- rakendada sektoripõhist vahendit ettevõtte tasandil, julgustades tööandjate riske hindama, tegevuskava ellu viima, seda regulaarselt kohandama ja seejärel meetmeid võtma;
- parandada töötingimusi, kasutades vahendit tööalaste riskide hindamiseks, parandades sel moel ettevõtete tulemusnäitajaid;
- selgitada riskihindamisprotsessi.

www.oiraproject.eu



Lisateave

Tervislike töökohtade kampaania veebisaidilt (www.healthy-workplaces.eu) saab alla laadida mitmesuguseid kampaaniamaterjale:

- teave ja arvanded, mis on seotud juhtkonna tegevuse ning töötajate osalemisega tööohutuse ja tervishoiu valdkonnas;
- aruanded ja teabelehed, sealhulgas uute ja tekkivate riskide Euroopa ettevõtete uuringu (Eseber) kõige hiljutisemad tulemused;
- praktilised juhendid ja vahendid töötajatele ning juhtidele;
- hea tava juhtumiuuringud;
- PowerPointi esitlused kampaania teemal;
- ideed kampaaniate korraldamiseks;
- uudised teiste ettevõtete tegevuse kohta;
- joonisfilmid populaarse animategelase Napoga;
- plakatid ja reklaamlehed;
- lingid kasulikele veebisaitidele jpm.

Kogu teave on kättesaadav 24 keeles veebiaadressil www.healthy-workplaces.eu.





Euroopa detsentraliseeritud töötervishoiu ja -ohutuse võrgustik

Euroopa tööohutuse ja -tervishoiu valdkonna teabevõrk koosneb liikmesriikides asuvatest koordinatsioonikeskustest, mis töötavad ka kandidaatriikides ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riikides. Iga riigi valitsus nimetab koordinatsioonikeskuse enda ametlikuks esindajaks – selleks saab tavaliselt töötervishoiu ja -ohutusega tegelev riiklik organisatsioon. Teabekeskused toetavad agentuuri algatusi teabe ja tagasisidega ning teevad koostööd riigi võrgustikega, sealhulgas valitsuse ning töötajate ja tööandjate esindajatega. Nad koordineerivad tervislike töökohtade kampaaniat riiklikul tasandil, korraldavad üritusi ja nimetavad esindajaid meie ekspertrühmadesse. Võrgustikku kuuluvad

- 37 koordinatsioonikeskust ELis, EFTAs, kandidaatriikides ja võimalikes kandidaatriikides;
- 800 koordinatsioonikeskuste võrgustiku üksikliiget.

www.healthy-workplaces.eu/fops

Kontaktandmed

ELi liikmesriikide teabekeskused

Austria

Bundesministerium für Arbeit, Soziales
und Konsumentenschutz
Sektion Arbeitsrecht und Zentral-
Arbeitsinspektorat
Favoritenstraße 7
1040 Wien
ÖSTERREICH
<http://www.bmask.gv.at>
Ms Martina HÄCKEL-BUCHER
Tel +43 1711002274
martina.haeckel-bucher@bmask.gv.at

Belgia

Federal Public Service Employment, Labour and
Social Dialogue
Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid,
Arbeid en Sociaal Overleg
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel
BELGIUM
<http://www.beswic.be>; <http://www.werk.belgie.be>
Mr Frank DEHASQUE
Tel +32 22334228
frank.dehasque@werk.belgie.be

Bulgaaria

Ministry of Labour and Social Policy
Labour Law, Social Security and Working
Conditions Directorate
2 Triaditza Street
1051 Sofia
BULGARIA
<http://bg.osha.europa.eu>
Mr Atanas KOLCHAKOV
Tel +359 28119541
kolchakov@mlsp.government.bg

Küpros

Ministry of Labour and Social Insurance
Department of Labour Inspection
12, Apellis Str.
1493 Nicosia
CYPRUS
Mr Leandros NICOLAIDES
Tel +357 22405623
director@dli.mlsi.gov.cy

Tšehhi Vabariik

Ministry of Labour and Social Affairs
Na Porícním právu 1
128 01 Prague 2
CZECH REPUBLIC
<http://www.mpsv.cz>
Ms Daniela KUBIČKOVÁ
Tel +42 221922344
daniela.kubickova@mpsv.cz

Taani

Danish Working Environment Authority
Post Box 1228
2100 Copenhagen
DENMARK
<http://www.workinfo.dk>
Mr Leo MATTHIASSEN
Tel +45 72208540
lm@at.dk

Eesti

Ministry of Social Affairs
Working Life Development
Gonsiori 29
10147 Tallinn
EESTI/ESTONIA
<http://www.sm.ee>
Kristel PLANGI
Tel +37 26269414
kristel.plangi@ti.ee

Soome

Ministry of Social Affairs and Health
 Department for Occupational Safety and Health
 PL 33
 00023 Valtioneuvosto
 FINLAND
<http://www.riskithaltuun.fi>
 Mr Hannu STÅLHAMMAR
 Tel +358 916073108
hannu.stalhammar@stm.fi

Prantsusmaa

Ministère de l'emploi et de la solidarité
 Direction des relations du travail (DRT/CT)
 39-43 quai André Citroën
 75739 Paris Cedex 15
 FRANCE
<http://www.travail.gouv.fr>
 Mr Olivier MEUNIER
 Tel +33 14438-2508 ja -2709
olivier.meunier@travail.gouv.fr

Saksamaa

Bundesministerium für Arbeit und Soziales
 Referat IIIb2 – Grundsatzfragen des Arbeitsschutzes
 Wilhelmstraße 49
 10117 Berlin
 DEUTSCHLAND
<http://www.bmas.bund.de>
 Mr Reinhard GERBER
 Tel +49 30185276766
reinhard.gerber@bmas.bund.de

Kreeka

Ministry of Labour and Social Affairs
 General Directorate of Working Conditions
 and Health
 40, Pireos str.
 10182 Athens
 GREECE
 Mr Antonios CHRISTODOULOU
 Tel +30 2103214310
christodoulou.osh@yeka.gr

Ungari

OMMF – Hungarian Labour Inspectorate
 Margit krt. 85
 1024 Budapest
 HUNGARY
<http://www.ommf.hu>
 Ms Katalin BALOGH
 Tel +36 13469454
baloghk@ommf.gov.hu

Iirimaa

Health and Safety Authority
 Metropolitan Building
 James Joyce Street
 Dublin 1
 IRELAND
<http://www.hsa.ie>
 Ms Annette SLATER
 Tel +353 17997800
annette_slater@hsa.ie

Itaalia

Istituto Nazionale per l'Assicurazione contro
 gli Infortuni sul Lavoro
 Dipartimento Processi Organizzativi
 ex ISPEL
 Via Alessandria 220/e
 00198 Roma
 ITALY
 Ms Francesca GROSSO
 Tel +39 0697892314
francesca.grosso@ispe.l.it; f.grosso@inail.it

Läti

State Labour Inspectorate of the Republic of Latvia
 Kr. Valdemara, 38
 1010 Riga
 LATVIA
<http://www.vdi.gov.lv>
 Ms Linda MATISANE
 Tel +371 67021735
linda.matisane@vdi.gov.lv

Leedu

State Labour Inspectorate of the
Republic of Lithuania
Algirdog. 19
03607 Vilnius
LITHUANIA
<http://www.vdi.lt>
Ms Nerita ŠOT
Tel +370 52603472
nerita.sot@vdi.lt

Luksemburg

Inspection du Travail et des Mines
3, rue des Primeurs
2361 Strassen
LUXEMBOURG
<http://www.itm.lu>
Mr Paul WEBER
Tel +352 4786150
paul.weber@itm.etat.lu

Malta

Occupational Health and Safety Authority
Communications & PR
17 Edgar Ferro' Street
PTA 1533 Pieta'
MALTA
<http://www.ohsa.org.mt>
Mr Remigio BARTOLO
Tel +356 21247677/8
remigio.j.bartolo@gov.mt

Madalmaad

TNO Work & Employment
P.O Box 718
2130 AS Hoofddorp
NETHERLANDS
<http://www.tno.nl/arbeid>
Mr Henk SCHRAMA
Tel +31 888665234
henk.schrama@tno.nl

Poola

Central Institute for Labour Protection –
National Research Institute
ul. Czerniakowska 16
00-701 Warszawa
POLAND
<http://www.ciop.pl>
Ms Wioleta KLIMASZEWSKA
Tel +48 22 6233677
focalpoint.pl@ciop.pl

Portugal

Autoridade para as Condições de Trabalho
Av. Casal Ribeiro, 18 - A
1000-092 Lisboa
PORTUGAL
<http://www.act.gov.pt>
Ms Maria Manuela CALADO CORREIA
Tel +351 213308700
manuela.calado@act.gov.pt

Rumeenia

The National Research and Development Institute
on Occupational Safety
35 A, Ghencea Blvd., Sector 6,
061692 Bucharest
ROMANIA
<http://www.protectiamuncii.ro>
Ms Ioana Georgiana NICOLESCU
Tel +40 213133158
georgiana.niculescu@gmail.com

Slovakkia

Národný inšpektorát práce
Masarykova 10
040 01 Košice
SLOVAKIA
<http://www.nip.sk>
Ms Laurencia JANČUROVA
Tel +421 557979927
laurencia.jancurova@ip.gov.sk

Sloveenia

Ministry of Labour, Family and Social Affairs
 Kotnikova, 28
 1000 Ljubljana
 SLOVENIA
<http://www.gov.si>
 Ms Vladka KOMEL
 Tel +386 013697700
vladka.komel@gov.si

Hispaania

Instituto Nacional de Seguridad e Higiene
 en el Trabajo
 c/Torrelaguna 73
 28027 Madrid
 SPAIN
 Ms Belen PEREZ-AZNAR
 Tel +34 913634100
pfocalagenciaeuropea@insht.meyss.es

Rootsi

Arbetsmiljöverket
 Management Staff
 112 79 Stockholm
 SWEDEN
<http://www.av.se>
 Ms Barbro KÖHLER KRANTZ
 Tel +46 87309563
barbro.kohler.krantz@av.se

Ühendkuningriik

Health and Safety Executive
 Caxton House
 Tothill Street
 London
 SW1H 9NA
<http://www.hse.gov.uk>
 Mr Stuart BRISTOW
uk.focalpoint@hse.gsi.gov.uk

EFTA riikide teabekeskused**Island**

Administration for Occupational Safety and Health
 Bildshofdi 16
 110 Reykjavik
 ICELAND
<http://www.vinnueftirlit.is>
 Ms Inghildur EINARSDÓTTIR
 Tel +354 5504600
inghildu@ver.is

Liechtenstein

Amt für Volkswirtschaft
 Health and Safety at Work
 Gerberweg 5
 9490 Vaduz
 LIECHTENSTEIN
http://www.firstlink.li/regierung/amt_volksw.htm
 Mr Robert HASSLER
 Tel +423 2366871
robert.hassler@avw.llv.li

Norra

Norwegian Labour Inspection Authority
 Statens hus
 7468 Trondheim
 NORWAY
<http://www.arbeidstilsynet.no>
 Ms Gro OLSVOLD
 Tel +47 73199700
gro.olsvold@arbeidstilsynet.no

Šveits

SECO – Staatssekretariat für Wirtschaft
 Effingerstrasse 31
 3003 Bern
 SCHWEIZ
<http://www.seco.admin.ch>
 Dr Eduard BRUNNER
 Tel +41 4343322130
eduard.brunner@seco.admin.ch

Kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikide teabekeskused

Albaania

State Inspectorate of Labour
Inspektorati Shtetëror i Punës
Rr. Kavajes no 35
Tirana
ALBANIA
Mrs Frosina GJINO
Tel +355 4251348
fgjino@hotmail.com

Horvaatia

Ministry of Economy, Labour and Entrepreneurship
Directorate for Labour and Labour Market
Ulica grada Vukovara 78
10 000 Zagreb
CROATIA
<http://www.mingorp.hr>
Mr Zdravko MURATTI
Tel +385 16109230
zdravko.muratti@mingorp.hr

Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik

Macedonian Occupational Safety
and Health Association
29 noemvri br. 50
1000 Skopje
FORMER YUGOSLAV REPUBLIC OF MACEDONIA
Mr Ljupcho KOCHOVSKI
Tel + 389 2774868
ljupco.k@mzzpr.org.mk

Montenegro

Ministry of Labour and Social Welfare
Labour Inspection for Safety at Work
Rimski trg 46
20000 Podgorica
MONTENEGRO
Mr Zlatko POPOVIC
Tel +382 20655513
zlatkopuznr@t-com.me

Serbia

Ministry of Labour, Employment and Social Policy
Occupational Safety and Health Directorate
Nemanjina 22-26
11000 Belgrade
SERBIA
Mr Nenad VLADIC
Tel +381 113061738
nenad.vladic@minrzs.go.rs

Türgi

Ministry of Labour and Social Security
General Directorate of Occupational Health and
Safety
Inönü Bulvari, I Blok, No. 42, Kat. 4
06100 Emek Ankara
TURKEY
<http://www.csgb.gov.tr>
Mr Kasim ÖZER
Tel +90 3122155021
kozer@csgb.gov.tr

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur (EU-OSHA)

aitab kaasa sellele, et Euroopast saaks ohutum, tervislikum ja tootlikum koht, kus töötada. Agentuur uurib, töötab välja ja levitab usaldusväärset, tasakaalustatud ning erapooletut teavet ohutuse ja tervishoiu kohta ning korraldab üleeuroopalisi teadlikkust tõstvaid kampaaniaid. Hispaanias Bilbaos tegutsev agentuur, mille Euroopa Liit lõi 1996. aastal, koondab Euroopa Komisjoni, liikmesriikide valitsuste, tööandjate ja töötajate organisatsioonide esindajaid, samuti juhtivaid asjatundjaid ELi 27 liikmesriigist ja kaugemaltki.

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur

Gran Vía 33, 48009 Bilbao, HISPAANIA
Tel +34 944794360
Faks +34 944794383
E-post: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>

ISBN 978-92-9191-523-1



9 789291 915231



Väljaannete talitus